

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 795

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 18 septembrie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 28 din 23 ianuarie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 5, art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite.....	2–10
	Decizia nr. 441 din 28 iunie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite	11–14
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
84.	— Ordonanță de urgență pentru completarea unor acte normative din domeniul construcțiilor	14–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 28**

din 23 ianuarie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 5, art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 5, art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Verida CREDIT IFN — S.A. din București, în Dosarul nr. 14.267/212/2016/a1 al Judecătorei Constanța — Secția civilă și care constituie obiectul Dosarului nr. 3.469D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 58D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3, art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1) și (3), art. 7, art. 8 alin. (1) și (5), art. 10 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite. Excepția a fost ridicată de Societatea Verida CREDIT IFN — S.A. din București, în Dosarul nr. 23.253/245/2016 al Judecătorei Iași — Secția civilă.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 58D/2017 la Dosarul nr. 3.469D/2016, care este primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, în acord cu jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

7. Prin Încheierea nr. 19.351 din 8 decembrie 2016 și Încheierea din 14 decembrie 2016, pronunțate în dosarele nr. 14.267/212/2016/a1 și nr. 23.253/245/2016, **Judecătoria Constanța — Secția civilă și, respectiv, Judecătoria Iași — Secția civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3,**

art. 4, art. 5, art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea Verida CREDIT IFN — S.A. din București, în cauze în care s-au formulat, de către consumatori, acțiuni de constatare a stingerii datoriilor, întemeiate pe prevederile Legii nr. 77/2016.

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că se încalcă principiul neretroactivității legii, întrucât Legea nr. 77/2016 modifică raportul juridic născut sub imperiul vechii reglementări și aduce o premieră în domeniul contractelor de credit, care expune instituțiile financiare la o serie de riscuri. Practic, se schimbă în mod radical modalitatea de stingere a obligațiilor de plată în schimbul imobilului adus drept garanție.

9. Se mai susține că dispozițiile Legii nr. 77/2016 aduc atingere și prevederilor art. 44 și 45 din Constituția României, întrucât accesul liber al unei persoane la o activitate economică presupune ca statul să asigure un mediu economic previzibil pentru ca o persoană să discearnă, în cunoștință de cauză, dacă dorește să realizeze o anumită activitate economică sau nu. Statului îi revine obligația să mențină acel cadru legal avut în vedere de către persoana care a ales să desfășoare activitatea economică sau să nu modifice în mod substanțial acel cadru legislativ. Cadrul legislativ nou-creat prin Legea nr. 77/2016 conferă posibilitatea clienților din contractele de credit să schimbe obiectul plății în bani în imobile, ceea ce schimbă radical condițiile comerțului cu bani avute în vedere la momentul începerii acestei activități, schimbându-se natura activității instituțiilor de credit. Instituirea în favoarea clientului din contractul de credit a unui drept unilateral și potestativ și a unei obligații corelative a creditorului de a accepta necondiționat darea în plată a imobilului reprezintă o încălcare a libertății economice reglementate de Constituție, deoarece creditorul este silit să accepte o modalitate de stingere a obligației de plată care nu a fost avută în vedere de către părțile contractante la momentul încheierii convenției de credit.

10. Se mai invocă și nerespectarea prevederilor art. 53 din Constituția României, întrucât nu se păstrează un echilibru între măsurile dispuse și scopul urmărit, în condițiile în care scopul declarat al Legii nr. 77/2016 este de a ajuta debitorii aflați în dificultate, însă măsura dării în plată poate fi accesată și de către debitorii care nu sunt în mod real în dificultate.

11. Se mai susține și încălcarea prevederilor art. 21 și 24 din Constituție, motivat de faptul că, în temeiul Legii nr. 77/2016, creditorul nu are posibilitatea formulării unei contestații, fiindu-i în mod evident încălcat dreptul la apărare și liberul acces la justiție.

12. **Judecătoria Constanța — Secția civilă, în Dosarul nr. 3.469D/2016, apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (5) și art. 11 din Legea nr. 77/2016 este întemeiată, textele indicate fiind contrare art. 15 alin. (2) din Constituție, iar excepția de neconstituționalitate a celorlalte dispoziții legale criticate, respectiv art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 5, art. 6, art. 7, art. 8 alin. (1)—(4) și art. 10 este neîntemeiată.**

13. **Judecătoria Iași — Secția civilă**, în Dosarul nr. 58D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3, art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1) și (3), art. 7, art. 8 alin. (1) și (5), art. 10 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 este întemeiată.

14. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

15. **Guvernul**, în punctul de vedere exprimat în Dosarul nr. 3.469D/2016, apreciază că excepția de neconstituționalitate privind prevederile art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 3 teza întâi, precum și excepția de neconstituționalitate ce vizează prevederile art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 sunt inadmisibile, iar excepția de neconstituționalitate privind prevederile art. 11 teza întâi raportate la celelalte dispoziții din Legea nr. 77/2016 este neîntemeiată. Invocă în acest sens jurisprudența Curții Constituționale, concretizată, spre exemplu, în deciziile nr. 623/2016 și nr. 15/2017.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din încheierile de sesizare a Curții Constituționale, îl constituie dispozițiile art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 5, art. 6, art. 7, art. 8, art. 10 și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016. Prevederile legale criticate au următorul cuprins:

— Art. 1 alin. (3): „*Dispozițiile prezentei legi se aplică și în cazul în care creanța creditorului izvorând dintr-un contract de credit este garantată cu fideiusiunea și/sau solidaritatea unuia sau mai multor codebitori sau coplătitori.*”;

— Art. 3: „*Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, consumatorul are dreptul de a i se stinge datoriile izvorâte din contractele de credit cu tot cu accesorii, fără costuri suplimentare, prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului, dacă în termenul prevăzut la art. 5 alin. (3) părțile contractului de credit nu ajung la un alt acord.*”;

— Art. 4: „(1) *Pentru stingerea creanței izvorând dintr-un contract de credit și a accesoriilor sale prin dare în plată trebuie îndeplinite, în mod cumulativ, următoarele condiții:*

a) *creditorul și consumatorul fac parte din categoriile prevăzute la art. 1 alin. (1), astfel cum acestea sunt definite de legislația specială;*

b) *cuantumul sumei împrumutate, la momentul acordării, nu depășea echivalentul în lei al 250.000 euro, sumă calculată la cursul de schimb publicat de către Banca Națională a României în ziua încheierii contractului de credit;*

c) *creditul a fost contractat de consumator cu scopul de a achiziționa, construi, extinde, moderniza, amenaja, reabilita un imobil cu destinație de locuință sau, indiferent de scopul pentru*

care a fost contractat, este garantat cu cel puțin un imobil având destinația de locuință;

d) *consumatorul să nu fi fost condamnat printr-o hotărâre definitivă pentru infracțiuni în legătură cu creditul pentru care se solicită aplicarea prezentei legi.*

(2) *În situația în care executarea obligațiilor asumate prin contractul de credit a fost garantată cu două sau mai multe bunuri, în vederea aplicării procedurii prevăzute de prezenta lege debitorul va oferi în plată toate bunurile ipotecate în favoarea creditorului.”;*

— Art. 5: „(1) *În vederea aplicării prezentei legi, consumatorul transmite creditorului, prin intermediul unui executor judecătoresc, al unui avocat sau al unui notar public, o notificare prin care îl informează că a decis să îi transmită dreptul de proprietate asupra imobilului în vederea stingerii datoriei izvorând din contractul de credit ipotecar, detaliind și condițiile de admisibilitate a cererii, astfel cum sunt reglementate la art. 4.*

(2) *Notificarea prevăzută la alin. (1) trebuie să cuprindă și stabilirea unui interval orar, în două zile diferite, în care reprezentantul legal sau convențional al instituției de credit să se prezinte la un notar public propus de debitor în vederea încheierii actului translativ de proprietate, prin care se stinge orice datorie a debitorului, principal, dobânzi, penalități, izvorând din contractul de credit ipotecar, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi.*

(3) *Prima zi de convocare la notarul public nu poate fi stabilită la un termen mai scurt de 30 de zile libere, perioadă în care se suspendă orice plată către creditor, precum și orice procedură judiciară sau extrajudiciară demarată de creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia îndreptată împotriva consumatorului sau a bunurilor acestuia.*

(4) *Cu cel puțin 3 zile libere înainte de prima zi de convocare la notarul public, părțile transmit acestuia informațiile și înscririle necesare încheierii actului de dare în plată.*

(5) *Toate costurile notariale și, după caz, ale executorului judecătoresc sau ale avocatului se suportă de către debitor.”;*

— Art. 6: „(1) *De la data primirii notificării prevăzute la art. 5 se suspendă dreptul creditorului de a se îndrepta împotriva codebitorilor, precum și împotriva garanțiilor personali sau ipotecari.*

(2) *În situația admiterii definitive a contestației prevăzute la art. 7, creditorul poate demara sau, după caz, relua orice procedură judiciară sau extrajudiciară atât împotriva debitorului, cât și împotriva altor garanți personali sau ipotecari.*

(3) *Demersurile prevăzute la art. 5 și art. 7—9 pot fi întreprinse și de codebitori, precum și de garanții personali sau ipotecari ai consumatorului principal, cu acordul acestuia sau al succesorilor săi.*

(4) *Acțiunea în regres împotriva debitorului principal va putea fi formulată numai după stingerea integrală a datoriei izvorând din contractul de credit, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi.”;*

— Art. 7: „(1) *În termen de 10 zile de la data comunicării notificării emise în conformitate cu dispozițiile art. 5, creditorul poate contesta îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a procedurii reglementate de prezenta lege.*

(2) *Cererea se judecă în procedură de urgență, cu citarea părților, de judecătoria în circumscripția căreia domiciliază consumatorul.*

(3) *Apelul împotriva hotărârii pronunțate în conformitate cu dispozițiile alin. (2) se depune de partea interesată în termen de 15 zile lucrătoare de la comunicare și se judecă cu celeritate.*

(4) *Până la soluționarea definitivă a contestației formulate de creditor se menține suspendarea oricărei plăți către acesta, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoanele care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului.*

(5) În situația în care se admite contestația formulată de creditor, părțile vor fi puse în situația anterioară îndeplinirii demersurilor prevăzute de prezenta lege.

(6) În termen de 10 zile de la data respingerii definitive a contestației, creditorul are obligația să se prezinte, în conformitate cu notificarea prealabilă a debitorului, la notarul public indicat în cuprinsul acesteia. Dispozițiile art. 5 alin. (4) sunt aplicabile atât în vederea transmiterii informațiilor și a înscrisurilor, cât și în vederea stabilirii datei exacte a semnării actului de dare în plată.”;

— Art. 8: „(1) În situația în care creditorul nu se conformează dispozițiilor prevăzute de prezenta lege, debitorul poate cere instanței să pronunțe o hotărâre prin care să se constate stingerea obligațiilor născute din contractul de credit ipotecar și să se transmită dreptul de proprietate către creditor.

(2) Cererea se judecă cu celeritate, cu citarea părților, de către judecătoria în circumscripția căreia domiciliază debitorul.

(3) Până la soluționarea definitivă a cererii prevăzute la alin. (1) se menține suspendarea oricărei plăți către creditor, precum și a oricărei proceduri judiciare sau extrajudiciare demarate de creditor sau de persoane care se subrogă în drepturile acestuia împotriva debitorului.

(4) Acțiunea prevăzută de prezentul articol este scutită de plata taxei judiciare de timbru.

(5) Dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriilor izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silite care se continuă contra debitorului.”;

— Art. 10: „(1) La momentul încheierii contractului translativ de proprietate, respectiv de la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive, potrivit prevederilor art. 8 sau, după caz, ale art. 9, va fi stinsă orice datorie a debitorului față de creditor, acesta din urmă neputând solicita sume de bani suplimentare.

(2) De dispozițiile prezentului articol beneficiază și codebitorul sau fideiuserul care a garantat obligația debitorului principal.”;

— Art. 11: „În vederea echilibrării riscurilor izvorând din contractul de credit, precum și din devalorizarea bunurilor imobile, prezenta lege se aplică atât contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, cât și contractelor încheiate după această dată.”

19. În opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate din Legea nr. 77/2016 contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 1 alin. (5) privind principiul supremației Constituției, art. 15 alin. (2) care prevede principiul neretroactivității, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 21 — Accesul liber la justiție, art. 24 — Dreptul la apărare, art. 44 — Dreptul de proprietate privată, art. 45 — Libertatea economică, art. 53 — Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 135 alin. (1) privind economia.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că situația de fapt din prezenta cauză este similară celei în care a pronunțat Decizia nr. 701 din 7 noiembrie 2017*, încă nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, la data pronunțării prezentei decizii, astfel încât considerentele acesteia sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în prezenta cauză, având în vedere faptul că, în dosarele conexe din prezenta cauză, contractele de credit au fost încheiate la data de 28 octombrie 2011 și 7 noiembrie 2011, fiind garantate cu ipotecă asupra unui imobil/apartament, așadar sub imperiul prevederilor noului Cod civil. Astfel, în decizia precitată, Curtea, având în vedere unele chestiuni prealabile, a constatat că asupra dispozițiilor criticate s-a mai pronunțat, sens în care este, spre exemplu, Decizia

nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017.

21. În jurisprudența sa, instanța de contencios constituțional a reținut ca element comun situației de fapt din cauzele aflate pe rolul instanțelor judecătorești, care au sesizat Curtea în dosarele respective, excepții soluționate prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, că toate contractele de credit au fost încheiate înaintea intrării în vigoare a noului Cod civil, respectiv 1 octombrie 2011. În plus, Curtea a reținut că autoarele excepției au invocat neconstituționalitatea art. 3 din Legea nr. 77/2016, fără să se raporteze în mod distinct la cele două ipoteze ale acestuia, respectiv ipoteza care vizează aplicabilitatea noului Cod civil [„Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare”] și ipoteza care vizează aplicabilitatea vechiului Cod civil. În aceste condiții, instanța de contencios constituțional a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 3 teza întâi, precum și excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016.

22. Față de această împrejurare, în prezenta cauză, „elementul comun” este diferit față de cel avut în vedere de Curtea Constituțională în jurisprudența sa anterioară prezentei decizii, respectiv faptul că autoarea a invocat neconstituționalitatea art. 3 din Legea nr. 77/2016, fără să se raporteze în mod distinct la cele două ipoteze ale acestuia, astfel cum au fost precizate mai sus, dar acest contract de credit este încheiat sub imperiul noului Cod civil.

23. Potrivit art. 3 din Legea nr. 77/2016, „Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, consumatorul are dreptul de a i se stinge datoriile izvorâte din contractele de credit cu tot cu accesorii, fără costuri suplimentare, prin darea în plată a imobilului ipotecat în favoarea creditorului, dacă în termenul prevăzut la art. 5 alin. (3) părțile contractului de credit nu ajung la un alt acord”. Din conținutul reglementării Legii nr. 77/2016 se deduce că art. 3 este indisolubil legat, în primul rând, de art. 11 din această lege. În timp ce art. 3 se referă la „derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil”, art. 11 statuează că „prezenta lege se aplică atât contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, cât și contractelor încheiate după această dată”.

24. Ca atare, evaluând segmentele temporale la care face referire Legea nr. 77/2016, Curtea observă că aceasta dispune asupra aplicabilității sale, astfel: un moment înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016 — care, la rândul său, cuprinde două situații, respectiv: a) contracte încheiate sub imperiul Legii nr. 190/1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare și al Codului civil din 1864 și b) contracte încheiate începând cu 1 octombrie 2011 sub imperiul Legii nr. 287/2009 privind Codul civil și un moment după intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016.

25. Față de această situație legislativă și având în vedere faptul că toate contractele de împrumut vizate de dispozițiile Legii nr. 77/2016, supuse controlului de constituționalitate, analizate și concretizate prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, erau încheiate înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, Curtea a distins între teza întâi și teza a doua ale art. 3, prin coroborare cu art. 11 (a se vedea paragraful 104 din Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016).

26. În ceea ce privește dispozițiile art. 3 teza întâi din Legea nr. 77/2016 [„Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare”], Curtea, având în vedere art. 220 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, a

* Decizia Curții Constituționale nr. 701 din 7 noiembrie 2017 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 25 ianuarie 2018.

statuat că acestea nu sunt aplicabile contractelor încheiate anterior intrării în vigoare a noului Cod civil.

27. Mai mult, Curtea a reținut că, indiferent de textul legal specific în baza căruia au fost încheiate contractele până la data de 1 octombrie 2011, ele se supun reglementării de drept comun, respectiv Codului civil din 1864, care, deși nu reglementa expres impreviziunea, permitea posibilitatea aplicării acesteia, implicit, prin raportare la prevederile art. 969 și art. 970 din acest cod.

28. În acest context, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragrafele 115 și 116, Curtea a observat că legiuitorul a configurat cadrul legal reprezentat de Legea nr. 77/2016, luând în considerare o impreviziune aplicabilă *ope legis* pentru toate contractele de credit în derulare, îndepărtându-se de condițiile stricte ale aplicării impreviziunii. Însă, o astfel de instituție a impreviziunii aplicabilă *ope legis* pentru toate contractele încheiate nu poate fi recunoscută, fiind în contradicție cu prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 1 alin. (5) în componenta sa privind calitatea legii, cele ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, precum și cele ale art. 124 privind înfăptuirea justiției.

29. În ceea ce privește sintagma „*Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil*”, cu referire la contractele încheiate sub imperiul noului Cod civil, situația este diferită. Dacă, în virtutea Codului civil din 1864, se permitea aplicarea teoriei impreviziunii — în temeiul art. 969 și art. 970, în noul Cod civil impreviziunea este legiferată în mod expres.

30. Cu privire la contracte, art. 1.270 din noul Cod civil, cu denumirea marginală — *Forța obligatorie* —, statuează în sensul că un contract valabil încheiat are putere de lege între părțile contractante și se poate modifica sau poate înceta numai prin acordul părților ori din cauze autorizate de lege. Noul Cod civil reglementează însă și o situație/ipoteză nouă în ceea ce privește modificarea efectelor contractelor/convențiilor legal încheiate, respectiv art. 1.271 cu denumirea marginală — *Impreviziunea, care, la alin. (1), prevede că „Părțile sunt ținute să își execute obligațiile, chiar dacă executarea lor a devenit mai oneroasă, fie datorită creșterii costurilor executării propriei obligații, fie datorită scăderii valorii contraprestației”*. Deși alin. (1) al art. 1.271 din Codul civil întărește efectul obligatoriu al contractelor, chiar și în situația în care executarea lor a devenit mai oneroasă, prin alin. (2) al aceluiași articol, legiuitorul a statuat în sensul că „*dacă executarea contractului a devenit excesiv de oneroasă datorită unei schimbări excepționale a împrejurărilor care ar face vădit injustă obligarea debitorului la executarea obligației, instanța poate să dispună: a) adaptarea contractului, pentru a distribui în mod echitabil între părți pierderile și beneficiile ce rezultă din schimbarea împrejurărilor; b) încetarea contractului, la momentul și în condițiile pe care le stabilește.*” Prin urmare, legiuitorul instituie, în realitate, un temei nou de încetare a contractului, altul decât „prin acordul părților ori din cauze autorizate de lege”.

31. Prevederile art. 1.271 alin. (2) din noul Cod civil nu obligă creditorul să primească în plată bunul, dar, în condițiile în care debitorul nu se poate achita de obligațiile rezultate din contract, instanța de judecată, la cererea debitorului, poate dispune adaptarea sau încetarea contractului, însă „*la momentul și în condițiile pe care le stabilește*” ea însăși.

32. Analizând și coroborând prevederile Legii nr. 77/2016 cu cele ale noului Cod civil, Curtea observă că, în realitate, prin sintagma „*Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil*”, practic, Legea nr. 77/2016 a instituit o situație particulară pentru contractele încheiate între consumatori și instituțiile de credit, în sensul că, pentru acestea, instanța de judecată, verificând îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 4 din lege și constatând aplicabilă instituția impreviziunii, dispune darea în plată a imobilului ipotecat, cu consecința ștergerii

tuturor datoriilor consumatorului, însă numai în condițiile art. 3 din Legea nr. 77/2016, astfel cum au fost conturate prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016.

33. Darea în plată la care se face referire în art. 3 din Legea nr. 77/2016 este o dare în plată forțată, fiind condiționată doar de îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 4 din lege și de constatarea de către instanță a situației extraordinare care justifică aplicarea impreviziunii, desigur, în interpretarea obligatorie dată prevederilor sale prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016.

34. Curtea a mai observat că art. 1.492 cu denumirea marginală — *Darea în plată* — din noul Cod civil nu are relevanță în cauză, acesta aplicându-se oricărui tip de contract reglementat ca atare de dreptul comun. Legea nr. 77/2016 fiind însă o lege specială, care reglementează strict raporturile dintre instituțiile de credit și consumatori, persoane fizice, derogă, în mod evident, de la prevederile noului Cod civil, pe de o parte, de la art. 1.271 alin. (2) lit. b) teza a doua, în ceea ce privește dreptul și competența exclusivă a instanței de a dispune încetarea contractului la momentul și în condițiile pe care le stabilește și, pe de altă parte, instituția prevăzută la art. 1.492 nu are nicio incidență cu dispozițiile Legii nr. 77/2016.

35. Posibilitatea instanței de a verifica și constata condițiile impreviziunii, în situația în care prevederile Legii nr. 77/2016 nu îi acordă o asemenea competență, este consecința Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016, prin care Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că prevederile din art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la existența impreviziunii.

36. În luarea acestei decizii, Curtea a reținut că prin aplicarea *ope legis* a condițiilor impreviziunii s-ar încălca art. 124 din Constituție, legiuitorul intrând în sfera de competență a instanțelor judecătorești. Ca atare, Curtea a restabilit echilibrul între puterile statului, în speță legislativă și judecătorească, această statuare fiind valabilă indiferent de momentul încheierii contractelor de credit ce cad sub incidența Legii nr. 77/2016.

37. Astfel, deși în prezenta cauză excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 3 teza întâi din Legea nr. 77/2016 urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, aceasta nu înseamnă că se vor înlătura rolul și competența instanței de judecată de a verifica condițiile referitoare la existența impreviziunii, întrucât dispozițiile art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 3 teza întâi din Legea nr. 77/2016, se coroborează cu art. 3 teza a doua din Legea nr. 77/2016, în interpretarea dată prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016.

38. În acest context, Curtea reiterează cele statuate prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 119, respectiv faptul că singura interpretare care se subsumează cadrului constituțional în ipoteza unei reglementări generale a impreviziunii în executarea contractelor de credit este cea potrivit căreia instanța judecătorească, în lipsa acordului dintre părți, are competența și obligația să aplice impreviziunea în cazul în care constată că sunt îndeplinite condițiile existenței acesteia.

39. Pentru toate aceste argumente, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 3 teza întâi din Legea nr. 77/2016, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

40. În continuare, față de jurisprudența instanței de contencios constituțional în materie, Curtea constată că, în prezenta cauză, în ceea ce privește o parte dintre prevederile legale criticate din Legea nr. 77/2016, nu sunt respectate

condițiile de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate, a căror existență rezultă din prevederile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit căreia „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei [...]*”, precum și din prevederile art. 29 alin. (3) din aceeași lege, potrivit căreia „*Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”.

41. Astfel, referitor la situația de fapt din cauzele aflate pe rolul instanței judecătorești *a quo* care a sesizat instanța de contencios constituțional, Curtea reține că, în aceste cauze, astfel cum s-a arătat mai sus, contractele de credit au fost încheiate la data de 28 octombrie 2011 și 7 noiembrie 2011, așadar, după intrarea în vigoare a noului Cod civil, respectiv 1 octombrie 2011, dar înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016. Aceste aspecte sunt relevante în examinarea admisibilității excepției având ca obiect neconstituționalitatea tezei a doua a art. 11 din Legea nr. 77/2016. Curtea reține că, potrivit primei teze a acestuia, dispozițiile Legii nr. 77/2016 se aplică și contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, iar, potrivit celei de-a doua teze a art. 11, Legea nr. 77/2016 se aplică acelor contracte de credit încheiate după data intrării sale în vigoare. Așa fiind, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, întrucât acestea vizează contracte încheiate după intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016, ipoteză inaplicabilă în cauza de față.

42. În continuare, Curtea reține că, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, s-a constatat că prevederile art. 11 teza întâi, raportate la cele ale art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 și art. 8 din Legea nr. 77/2016 sunt constituționale numai în măsura în care instanța judecătorească are posibilitatea și obligația de a verifica îndeplinirea condițiilor impreviziunii pentru fiecare contract de credit în parte. Curtea a mai reținut că, în cazul în care instanța judecătorească nu ar avea posibilitatea să verifice îndeplinirea condițiilor impreviziunii, aceste prevederi de lege ar încălca dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 1 alin. (5) — în componenta sa privind calitatea legii, cele ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, precum și cele ale art. 124 privind înfăptuirea justiției. Astfel, din punct de vedere procedural, instanța judecătorească, în condițiile formulării contestației de către creditor sau a acțiunii în constatare de către debitor, va verifica îndeplinirea condiției notificării creditorului conform celor prevăzute de Legea nr. 77/2016, precum și îndeplinirea criteriilor prevăzute de art. 4 din lege, aplicând în mod obligatoriu teoria impreviziunii în cadrul art. 7 din lege, respectiv art. 8 ori în cadrul art. 9 din aceeași lege. Curtea a precizat, astfel, că instanța judecătorească care, în condițiile legii, este independentă în aprecierea sa va putea face aplicarea impreviziunii până la limita superioară impusă de Legea nr. 77/2016 (predarea imobilului și ștergerea datoriilor principale și accesorii).

43. În acest context, Curtea reține că, potrivit art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, „*nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”. Prin urmare, ținând cont și de faptul că Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, precitată, a fost publicată ulterior sesizării instanței constituționale în prezentele cauze, Curtea va respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3), (5) și (6) și art. 8

alin. (1)—(4) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite.

44. Cu privire la critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 raportate la cele ale art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, Curtea urmează a o respinge ca neîntemeiată, pentru considerentele ce vor fi prezentate în continuare. Astfel, Curtea constată că, prin Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 9 august 2017, a reținut că, în ceea ce privește constituționalitatea art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 nu a constatat neconstituționalitatea pură și simplă a prevederilor art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, ci a stabilit, în calitatea sa de garant al supremației Constituției (potrivit art. 142 din Legea fundamentală), condițiile în care acestea se subsumează exigențelor Constituției. Or, în cazul deciziilor interpretative, în măsura în care aspectele de neconstituționalitate deduse din motivarea autoarelor excepției de neconstituționalitate nu vizează înțelesul normei juridice care a fost exclus din sfera cadrului constituțional, Curtea a reținut că, în analiza acestora, nu este incident art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992. Dimpotrivă, atunci când criticile de neconstituționalitate a unei norme juridice privesc un înțeles sau înțelesuri ale acesteia care se bucură, în continuare, de prezumția de constituționalitate și care nu au fost excluse din cadrul constituțional prin decizia interpretativă, este evident că instanța constituțională este competentă să analizeze fondul excepției de neconstituționalitate.

45. Totodată, în privința bunurilor imobile adjudecate anterior intrării în vigoare a legii, ipoteză ce forma obiectul dosarului instanței judecătorești *a quo*, Curtea a stabilit că legiuitorul ordinar a recurs la o ficțiune juridică, în sensul că datoriile rezultate din contractul de credit sunt considerate stinse, chiar dacă bunul imobil aferent garanției a fost vândut la un preț mai mic decât valoarea datoriei debitorului către instituția de credit. Practic, legiuitorul a apreciat, în contextul impreviziunii, că sumele de bani plătite în mod voluntar în executarea contractului, cele obținute din adjudecarea bunului, indiferent de data la care aceasta a avut loc, precum și, după caz, de sumele rezultate din urmărirea silită a altor bunuri ale debitorului până la data formulării notificării acoperă valoarea datoriilor aferente contractului de credit. O asemenea ficțiune juridică, departe de a fi arbitrară, valorifică un element accesoriu al contractului de credit, ipoteca, definită, în cazul de față, ca fiind un drept real asupra unui bun imobil afectat restituirii sumei de bani împrumutate, și este de natură să asigure echilibrul contractual dintre părți în limitele riscului inerent unui contract de credit, eliminând din sfera raporturilor dintre debitor și creditor riscul supraadăugat (a se vedea Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, paragraful 47).

46. În continuare, Curtea va examina pretinsa contrarietate dintre, pe de o parte, principiile și dispozițiile constituționale invocate în susținerea prezentei excepții de neconstituționalitate și, pe de altă parte, celelalte dispoziții ale Legii nr. 77/2016, criticate.

47. Curtea reține că prevederile criticate din Legea nr. 77/2016 au mai format, în repetate rânduri, obiect al controlului de constituționalitate, în acest sens fiind, spre exemplu, deciziile nr. 623 din 25 octombrie 2016, precitată, nr. 15 din 17 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 241 din 7 aprilie 2017, nr. 35 din 19 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 10 mai 2017, nr. 92 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 8 august 2017, nr. 93 din 28 februarie 2017, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 382 din 22 mai 2017, nr. 94 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 642 din 4 august 2017, nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 9 august 2017, nr. 238 din 6 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 666 din 11 august 2017, nr. 240 din 6 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 402 din 29 mai 2017, nr. 357 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 19 octombrie 2017, nr. 358 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 783 din 3 octombrie 2017, nr. 359 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 861 din 1 noiembrie 2017, nr. 367 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 564 din 17 iulie 2017 și nr. 391 din 6 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 858 din 31 octombrie 2017.

48. Curtea observă că, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, a reținut că dispozițiile criticate din Legea nr. 77/2016 nu încalcă prevederile constituționale ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii civile, art. 16 privind egalitatea în fața legii, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 45 privind libertatea economică, art. 73 alin. (3) lit. m) privind adoptarea legilor organice, art. 135 privind economia, art. 136 alin. (5) privind inviolabilitatea proprietății private, iar, cu privire la dispozițiile art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană din Constituție, a constatat că nu au incidență în cauză [paragraful 130]. Autoarele excepției de neconstituționalitate repun în discuție conformitatea dispozițiilor criticate din Legea nr. 77/2016 cu o parte dintre aceste texte constituționale.

49. În urma examinării criticilor formulate de autoarele excepției din perspectiva acestor dispoziții constituționale, Curtea constată că atât considerentele, cât și soluția reținute în Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 sunt aplicabile *mutatis mutandis* în prezenta cauză.

50. În ceea ce privește criticile formulate din perspectiva respectării exigențelor impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție, Curtea reamintește cele reținute în paragrafele 109—111 ale Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016. Astfel, Curtea a constatat că aspectele invocate în legătură cu art. 1 alin. (5) din Constituție vizează, mai degrabă, chestiuni care țin de interpretarea sau aplicarea legii de către instanța judecătorească sau se referă la corelarea dintre prevederi legale din acte normative diferite. Ca atare, Curtea a reținut că se critică faptul că legea nu definește noțiunea de locuință, nu stabilește în sarcina cui vor fi cheltuielile de executare silită sau nu stabilește cu claritate domeniul de aplicare prin utilizarea sintagmei „contract de credit”, nu se arată în ce măsură Codul civil este aplicabil în materia nou-reglementată, că există inadvertențe între scopul declarat în expunerea de motive și conținutul propriu-zis al legii. Se mai critică faptul că se schimbă obiectul de activitate al băncii, că se denaturează piața bancară. De asemenea, Curtea a constatat că autoarele excepției de neconstituționalitate au arătat că Legea nr. 77/2016 este neclară și că nu prevede ce se întâmplă atunci când există ipotecă de ranguri diferite constituite asupra imobilului ce urmează a fi dat în plată sau ce se întâmplă atunci când imobilul este deteriorat din neglijența debitorului. Totodată, s-a ridicat și problema corelării cu dispozițiile Codului de procedură civilă în ceea ce privește regularizarea cererilor de chemare în judecată. Curtea a constatat însă că aceste aspecte țin de interpretarea și aplicarea legii de către instanța judecătorească, analiza lor excedând competenței instanței de contencios constituțional. De asemenea, Curtea a mai reținut că s-a arătat în criticile

formulate faptul că prevederile legale criticate nu sunt coroborate cu dispozițiile Legii nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 464 din 26 iunie 2015. Însă, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat în mod constant că nu se poate pronunța asupra neconcordanțelor dintre diferite norme juridice, ci numai asupra înțeleșului dispozițiilor legale criticate în raport cu prevederile și principiile constituționale. De exemplu, prin Decizia nr. 495 din 16 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 19 ianuarie 2005, și Decizia nr. 463 din 12 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 21 iunie 2011, Curtea a reținut că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acelui text cu dispozițiile constituționale pretins încălcate, iar nu compararea mai multor prevederi legale între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Prin urmare, o astfel de situație nu constituie un veritabil argument pe care să se întemeieze neconstituționalitatea prevederilor criticate, ci o eventuală contrarietate între norme legale din același domeniu sau din domenii pe care autorii excepției de neconstituționalitate le apreciază ca fiind similare. Or, coordonarea legislației în vigoare, sub aspectele menționate, este de competența autorității legiuitoare.

51. În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție, Curtea a reținut că „Indiferent de textul legal specific în baza căruia au fost încheiate contractele până la data de 1 octombrie 2011, ele se supun reglementării de drept comun, Codul civil din 1864, care, în mod evident, permitea aplicarea teoriei imprevizunii, în temeiul art. 969 și art. 970. Având în vedere că Legea nr. 77/2016 reprezintă o aplicare a teoriei imprevizunii la nivelul contractului de credit, prevederile acesteia nu retroactivează.” [paragraful 115 din Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016].

52. Cu privire la critica raportată la art. 16 din Constituție referitor la principiul egalității, pe lângă cele reținute de Curte în paragraful 112 al Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016, prin care a constatat conformitatea cu acest standard constituțional a prevederilor criticate, relevant este și faptul că, în Decizia nr. 35 din 19 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 10 mai 2017 [paragraful 64], Curtea a reiterat jurisprudența sa constantă potrivit căreia noțiunea fundamentală de *egalitate în fața legii* nu presupune că stabilirea unui tratament juridic diferențiat unor situații distincte este discriminatorie. Dimpotrivă, în acest fel se asigură deplina respectare a acestui principiu constituțional fundamental. Astfel, în Decizia nr. 192 din 31 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 21 iunie 2005, Curtea a precizat că „Egalitatea în fața legii și a autorităților publice, consacrată cu titlu de principiu de art. 16 alin. (1) din Constituție, își găsește aplicare doar atunci când părțile se găsesc în situații identice sau egale, care impun și justifică același tratament juridic și deci instituirea aceleiași regim juridic. *Per a contrario*, când acestea se află în situații diferite, regimul juridic aplicabil fiecăreia nu poate fi decât diferit, soluție legislativă care nu contravine, ci, dimpotrivă, decurge logic din chiar principiul enunțat”. Curtea a mai reținut, în aceeași decizie, că deosebirile obiective dintre categoria *profesioniștilor* și cea a *consumatorilor* sunt suficient de relevante și semnificative încât să justifice opțiunea legiuitorului de a le aplica un regim juridic distinct.

53. În justificarea respingerii criticii referitoare la încălcarea art. 21 alin. (3) din Constituție de către art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, Curtea a reținut, în paragraful 127 al Deciziei

nr. 623 din 25 octombrie 2016, că acestea, sub rezerva precizărilor aduse de instanța de contencios constituțional raportate la aplicarea teoriei impreviziunii, nu reprezintă o ingerință în realizarea actului de justiție sau a dreptului la un proces echitabil, ci o aplicare justă, în spiritul bunei-credințe și al echității, a teoriei impreviziunii în faza executării silite. De asemenea, încă și mai relevant, în paragraful 116 al deciziei precitate, Curtea a reținut că instituția impreviziunii aplicabilă *ope legis*, pentru toate contractele încheiate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 77/2016, nu poate fi recunoscută, fiind în contradicție cu prevederile constituționale ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, precum și cele ale art. 124 privind înfăptuirea justiției.

54. Aceste considerente ale Curții, referitoare la art. 21 alin. (3), își păstrează relevanța *mutatis mutandis* și în respingerea criticilor ridicate în prezenta cauză, cu atât mai mult cu cât, în prezentele excepții, singurul text criticat, din perspectiva art. 21 și art. 24 din Constituție, este art. 7 din Legea nr. 77/2016, a cărui constituționalitate a fost constatată, numai sub rezervă interpretativă, în Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016.

55. Cu referire la criticile prevederilor Legii nr. 77/2016 formulate din perspectiva pretensei încălcări a art. 44 din Constituție privind dreptul de proprietate privată, în paragraful 128 al Deciziei nr. 623 din 25 octombrie 2016, Curtea a reținut că, în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr. 270 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 554 din 28 iulie 2014, paragraful 19), a statuat că, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție, legiuitorul este în drept să stabilească conținutul și limitele dreptului de proprietate. De principiu, aceste limite au în vedere obiectul dreptului de proprietate și atributele acestuia și se instituie în vederea apărării intereselor sociale și economice generale sau pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale altor persoane, esențial fiind ca prin aceasta să nu fie anihilat complet dreptul de proprietate (în acest sens, a se vedea și Decizia nr. 19 din 8 aprilie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 24 mai 1993). De asemenea, Curtea a statuat prin Decizia nr. 59 din 17 februarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 9 martie 2004, că, în temeiul art. 44 din Constituție, legiuitorul ordinar este competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea principială conferită de Constituție, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind astfel niște limitări rezonabile în valorificarea acestuia, ca drept subiectiv garantat. Așadar, textul art. 44 din Constituție cuprinde expres în cadrul alin. (1) o dispoziție specială în temeiul căreia legiuitorul are competența de a stabili conținutul și limitele dreptului de proprietate, inclusiv prin introducerea unor limite vizând atributele dreptului de proprietate. În aceste condiții, Curtea a reținut că dreptul de proprietate nu este un drept absolut, ci poate fi supus anumitor limitări, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție; însă limitele dreptului de proprietate, indiferent de natura lor, nu se confundă cu însăși suprimarea dreptului de proprietate. Statul protejează dreptul de proprietate în condițiile exercitării sale cu bună-credință (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 245 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 546 din 20 iulie 2016, paragrafele 59—60). Dreptul de proprietate al instituțiilor de credit nu cunoaște nicio limitare în condițiile impreviziunii, adaptarea/încetarea contractelor neînsemnând nici măcar limitarea dreptului de proprietate”.

56. De asemenea, cu referire la prevederile art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, în Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, Curtea a reținut că, prin reglementarea

procedurii dării în plată, ca expresie a impreviziunii contractuale, legiuitorul, prin art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, a pus la îndemâna debitorului obligației un mecanism procedural specific prin efectul căruia are loc o suspendare de drept a executării plăților pe care debitorul le-ar datora în temeiul contractului de credit. Este o măsură conexasă firească deciziei debitorului de a transmite creditorului dreptul de proprietate asupra imobilului în vederea stingerii datoriei izvorând din contractul de credit ipotecar. Suspendarea plăților aferente contractului de credit intervine ca un accesoriu al deciziei unilaterale a acestuia prin care apreciază că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate inerente procedurii dării în plată, însă, pe perioada suspendării plăților, celelalte obligații ale debitorului rezultate din acesta se execută în continuare.

57. În acest context, Curtea reține că suspendarea antemenționată se aplică atât în situația în care creditorul obligației de plată nu formulează contestație împotriva notificării transmise, cât și în situația în care acesta din urmă formulează o asemenea contestație. Astfel, în lipsa formulării contestației prevăzute de art. 7 alin. (1) din lege, notificarea transmisă creditorului rămâne definitivă, în sensul că ambele părți acceptă faptul că aceasta îndeplinește condițiile de admisibilitate, în condițiile intervenirii impreviziunii, părțile având posibilitatea de a negocia pentru a ajunge la un alt acord în termenul prevăzut de art. 5 alin. (3) din lege. De abia după expirarea termenului menționat se poate încheia actul de dare în plată. Pe toată perioada de timp care acoperă termenul de contestare, precum și termenul de negociere, executarea plăților derivate din contractul de credit este suspendată. În acest fel, legiuitorul a pus la îndemâna debitorului un instrument juridic, prin intermediul căruia echilibrează poziția economică net inferioară a consumatorului în raport cu profesionistul în condițiile intervenirii impreviziunii. Ar fi fost, de altfel, nefiresc ca, pe această perioadă, contractul să fi continuat să se execute ca atare, mai ales că este una pre-procesuală, de negociere între părți, în care sunt cercetate posibilitățile de continuare a executării contractului de credit, prin adaptarea acestuia la noile condiții socioeconomice. În schimb, în ipoteza în care creditorul formulează contestație, notificarea este afectată de o condiție rezolutorie, aceea a admiterii contestației de către instanța judecătorească competentă. Însă, indiferent dacă această condiție se împlinesc, pe toată perioada în care curge termenul de formulare a contestației și a judecării, până la soluționarea definitivă a contestației, notificarea are drept efect și suspendarea plăților rezultate din contractul de credit, ca o măsură provizorie și conexasă acesteia.

58. În acest context, Curtea constată că un asemenea mecanism procedural nu este de natură să afecteze sau să anuleze dreptul de proprietate privată al creditorului pentru că suspendarea plăților este o măsură imediată care este menită să împiedice ruina iminentă a debitorului, înlăturând efectele negative asupra patrimoniului acestuia în condițiile în care creditorul decide să demareze o procedură judiciară. Este o măsură provizorie prin natura sa, întrucât, în cazul în care este admisă contestația creditorului, debitorul obligației va trebui să execute în continuare contractul de credit, plata sumelor de bani aferente perioadei de suspendare urmând a fi reluată.

59. Din cele de mai sus, Curtea, având în vedere conținutul normativ al art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, constată că acestea reglementează o intervenție etatică cu privire la executarea contractelor de credit aflate în curs. De principiu, niciun text constituțional nu împiedică legiuitorul să intervină în executarea acestor contracte în vederea reechilibrării lor, cu respectarea condițiilor impuse prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 referitoare la buna-credință și

echitatea ce trebuie să guverneze această materie. Însă intensitatea acestei intervenții, privită din perspectiva exigențelor Constituției, trebuie evaluată prin prisma testului de proporționalitate dezvoltat de Curtea Constituțională în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr. 75 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 265 din 21 aprilie 2015, Decizia nr. 270 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 554 din 28 iulie 2014, sau Decizia nr. 266 din 21 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 19 iulie 2013) în condițiile în care drepturile relative, distinct de aplicarea art. 53 din Constituție, cunosc limitări implicit admise rezultate atât din evoluția și confruntarea acestora în timp (cu privire la caracterul evolutiv al conceptelor constituționale, a se vedea Decizia nr. 498 din 10 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 428 din 28 iunie 2012, și Decizia nr. 64 din 24 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 286 din 28 aprilie 2015), cât și din perspectiva titularilor lor.

60. Raportat la cauza de față, Curtea constată că, deși creditorul obligației deține, în principiu, un bun, în sensul art. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reprezentat de creanța care face obiectul contractului de credit (a se vedea în acest sens și Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, paragraful 24), intervenția statului operată prin textele de lege criticate urmărește un scop legitim, respectiv protecția consumatorului prin evitarea punerii acestuia în situația de a plăti sume de bani corespunzătoare contractului de credit în condițiile în care se invocă impreviziunea întemeiată pe art. 969 și 970 din Codul civil din 1864. Așadar, scopul legitim urmărit se circumscrie conceptului de protecție a consumatorului prin înlăturarea pericolului ruinei sale iminente.

61. În continuare, Curtea urmează să analizeze dacă măsura criticată este adecvată, necesară și dacă respectă un just raport de proporționalitate între interesele generale și cele individuale. În acest sens, Curtea reține că, în mod abstract, suspendarea executării plăților este o măsură capabilă să îndeplinească scopul legitim urmărit, neexistând nicio abatere între substanța acesteia și finalitatea pe care o are în vedere. Mai mult, măsura reglementată și finalitatea avută în vedere se află într-un evident raport de consecvență logică, drept care se impune concluzia irefragabilă a caracterului său adecvat.

62. De asemenea, Curtea constată că măsura legală criticată este necesară, legiuitorul având deplina competență constituțională, în temeiul art. 15 alin. (1), art. 44 alin. (1) și art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală, de a proteja într-un mod efectiv interesele patrimoniale ale cetățenilor săi, atunci când în paradigma executării contractului — de credit, în cazul de față — intervine un aspect care ține de impreviziune. Curtea observă că, din întreg arsenalul de măsuri pe care legiuitorul le avea la îndemână, a apelat la suspendarea temporară a plăților rezultate din contractul de credit, măsură ce trebuie calificată ca având un grad de intruziune moderat asupra dreptului de proprietate al creditorului, aspect dedus atât prin natura sa juridică de măsură vremelnică/provizorie, cât și din posibilitatea creditorului de a-și vedea executată creanța întru totul, în măsura în care instanța judecătorească admite contestația formulată. Desigur, astfel cum s-a precizat, această opțiune a legiuitorului nu este cea mai puțin intruzivă, ipoteză în care legiuitorul ar fi trebuit să lase instanței judecătorești competența de a decide ea însăși, eventual, prin procedura ordonanței președințiale sau suspendarea executării silită, după caz, dacă se impune măsura suspendării în mod temporar a plății sumelor

de bani aferente contractului de credit. Totuși, Curtea constată că această orientare legislativă a ținut seama de realitățile socioeconomice existente, aspect cu privire la care legiuitorul are o largă marjă de apreciere, precum și de particularitățile și specificul circumstanțelor referitoare la iminența începerii sau continuării procedurii de executare silită cu efecte iremediabile asupra consumatorului, respectiv la relația profesionist-consumator în care acesta din urmă se află într-o situație de inferioritate economică. De aceea, în cazul în care între părți există o neînțelegere apărută cu privire la existența impreviziunii în contracte, legiuitorul, în mod corect, a apreciat ca fiind necesară o suspendare de drept a executării unui asemenea contract, până la pronunțarea hotărârii judecătorești definitive în cauză, care tranșează problema litigioasă dintre părți.

63. În continuare, Curtea reține că măsura criticată configurează un just raport de proporționalitate între interesele generale și cele particulare, în sensul că pune în balanță, pe de o parte, protecția imediată și nemijlocită a consumatorilor, așadar, a unei largi sfere de persoane care, deși situate într-un raport de egalitate juridică, formală cu profesioniștii, totuși, sub aspectul puterii lor economice, apreciate în mod individual, se află într-o evidentă relație de inferioritate, și, pe de altă parte, interesul profesioniștilor de a-și vedea executate sumele de bani rezultate din contractele de credit. Intervenind în acest domeniu sensibil, legiuitorul, în marja sa de apreciere, derivată din prevederile art. 61 alin. (1) din Constituție, a reglementat această măsură într-un domeniu limitat (contract de credit) și în condiții restrictive (condiții de admisibilitate în marja impreviziunii), protejând, cu efect imediat și provizoriu, persoanele expuse acestui risc major intervenit în executarea contractului, risc calificat de Curtea Constituțională ca fiind unul supraadăugat. Ar fi fost contrastant cu însăși noțiunea de impreviziune ca, pe perioada în care notificarea de dare în plată este depusă, debitorul de bună-credință al obligației să fie ținut să plătească în continuare sume nominale de bani care, sub aspectul cuantumului lor, aduc în discuție impreviziunea, întrucât Curtea, în analiza sa, pleacă de la premisa axiomatică a art. 57 din Constituție. În aceste condiții, nu este de admis ca o realitate juridică, formală, rezultată din contractul de credit să prevaleze asupra regulilor de echitate și bună-credință care guvernează materia contractelor civile.

64. De asemenea, Curtea reține că, în condițiile în care instanța judecătorească admite contestația formulată de profesionist, prestațiile bănești datorate în temeiul contractului de credit trebuie executate întocmai, creditorul obligației, în acest caz, având dreptul și la repararea prejudiciului, în măsura în care instanța judecătorească a constatat reaua-credință a debitorului în exercitarea dreptului său la notificarea prevăzută de art. 5 din Legea nr. 77/2016.

65. În consecință, având în vedere cele anterior expuse, Curtea constată că mecanismul procedural reglementat de legiuitor nu pune în discuție în niciun fel condițiile de drept substanțial ce trebuie avute în vedere la depunerea notificării, ci stabilește un echilibru procedural corect între părțile aflate în litigiu, cu respectarea principiului proporționalității ce trebuie să caracterizeze orice măsură etică în domeniul proprietății private.

66. Totodată, Curtea reține că dispozițiile Legii nr. 77/2016, în interpretarea obligatorie dată acestora prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, permit menținerea suspendării plăților către creditorii numai în măsura în care, în cazul fiecărui contract de credit în parte, sunt îndeplinite criteriile obiective, respectiv condițiile existenței impreviziunii, și care vor fi evaluate în condiții de independență și imparțialitate de către instanțele de judecată. În acest fel, creditorii beneficiază de suficiente garanții că dreptul

lor de proprietate nu poate fi atins, în substanța sa, prin reglementarea, în favoarea debitorilor, a prerogativei prevăzute de art. 5 alin. (1), coroborat cu art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016.

67. Cu referire la criticile prevederilor Legii nr. 77/2016 formulate din perspectiva art. 45 și art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție, Curtea a reținut, de asemenea în Decizia nr. 35 din 19 ianuarie 2017 [paragraful 65], că însuși textul art. 45 din Constituție dispune că accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora sunt garantate în condițiile legii. Or, dispozițiile criticate din Legea nr. 77/2016 se pot încadra în această categorie — în condițiile legii — legiuitorul constituant însuși acordându-i legiuitorului ordinar prerogativa de a stabili condițiile exercitării accesului liber al persoanei la o activitate economică, precum și pe cel al liberei inițiative. De altfel, Curtea Constituțională a stabilit în Decizia nr. 282 din 8 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 530 din 16 iulie 2014, că „principiul libertății economice nu este un drept absolut al persoanei, ci este condiționat de respectarea limitelor stabilite de lege, limite ce urmăresc asigurarea unei anumite discipline economice ori protejarea unor interese generale, precum și asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor.”

68. În plus, prin Decizia nr. 93 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 383 din 22 mai 2017, Curtea a constatat că, reglementând procedura dării în plată, ca expresie a impreviziunii contractuale, legiuitorul, prin art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, a pus la îndemâna debitorului obligației un mecanism procedural

specific prin efectul căruia are loc o suspendare de drept a executării plăților pe care debitorul le-ar datora în temeiul contractului de credit. Curtea a constatat că un asemenea mecanism procedural nu este de natură să afecteze sau să anuleze dreptul de proprietate privată al creditorului pentru că suspendarea plăților este o măsură imediată care este menită să împiedice ruina iminentă a debitorului, înlăturând efectele negative asupra patrimoniului acestuia în condițiile în care creditorul decide să demareze o procedură judiciară. Este o măsură provizorie prin natura sa, întrucât, în cazul în care este admisă contestația creditorului, debitorul obligației va trebui să execute în continuare contractul de credit, plata sumelor de bani aferente perioadei de suspendare urmând a fi reluată. Mai mult, Curtea a reținut că, în condițiile în care instanța judecătorească admite contestația formulată de profesionist, prestațiile bănești datorate în temeiul contractului de credit trebuie executate întocmai, creditorul obligației, în acest caz, având dreptul și la repararea prejudiciului în măsura în care instanța judecătorească a constatat reaua-credință a debitorului în exercitarea dreptului său la notificarea prevăzută de art. 5 din Legea nr. 77/2016.

69. Cu privire la criticile formulate în această excepție de neconstituționalitate din perspectiva prevederilor art. 53 din Constituție, pentru identitate cu rațiunea avută în vedere de Curte în Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, acestea nu au incidență în soluționarea acestora [paragraful 130].

70. Prin urmare, Curtea va respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi, raportate la celelalte dispoziții din Legea nr. 77/2016.

71. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi, în ceea ce privește dispozițiile art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 5 alin. (3), art. 7 alin. (4) și art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, și cu unanimitate de voturi, cu privire la celelalte dispoziții legale,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Verida CREDIT IFN — S.A. din București, în Dosarul nr. 14.267/212/2016/a1 al Judecătorei Constanța — Secția civilă și în Dosarul nr. 23.253/245/2016 al Judecătorei Iași — Secția civilă.

2. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, raportate la prevederile art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3) și alin. (5) și (6) și ale art. 8 alin. (1)—(4) din același act normativ, excepție ridicată de aceeași parte în aceleași dosare ale aceleiași instanțe judecătorești.

3. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași parte în aceleași dosare ale aceleiași instanțe judecătorești și constată că prevederile art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, raportate la celelalte prevederi ale aceluiași act normativ, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Constanța — Secția civilă și Judecătorei Iași — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 ianuarie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,

Claudia-Margareta Krupenschi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 441

din 28 iunie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de BRD — Groupe Société Générale — S.A., prin Sucursala Iași, în Dosarul nr. 17.055/245/2016 al Judecătoriei Iași — Secția civilă și care face obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 126D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, cu menținerea jurisprudenței în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 14 septembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 17.055/245/2016, **Judecătoria Iași — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite**. Excepția a fost ridicată de BRD — Groupe Société Générale — S.A., prin Sucursala Iași, și formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 126D/2017.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autoarea acesteia susține, în esență, că dispozițiile de lege criticate, prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție, contravin exigențelor de calitate a legii, stabilității juridice și respectării drepturilor dobândite și a intereselor legitime. Astfel, Legea nr. 77/2016 nu clarifică mai multe aspecte privitoare la modul de aplicare a dispozițiilor sale și este imprecisă prin faptul că prevede o derogare de la prevederile Codului civil, fără a preciza care sunt dispozițiile legale vizate de această excepție.

6. Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la art. 15 alin. (2) din Constituție, se arată că prin reglementarea cu titlu obligatoriu a mecanismului dării în plată în cazul contractelor încheiate înainte de intrarea în vigoare a legii, legiuitorul a intervenit într-o situație juridică ale cărei efecte au fost epuizate încă de la momentul încheierii contractului de credit, drept pentru care dispozițiile art. 8 alin. (5) și art. 11 din lege sunt

neconstituționale. În același sens, se arată că principiul neretroactivității legii civile este încălcat atât timp cât se conferă debitorilor executați silit posibilitatea de a cere instanței constatarea ștergerii unor datorii rezultate din contracte de credit declarate scadente anticipat, cu mult înainte de intrarea în vigoare a legii. Astfel, legea nu face diferența între *facta praeterita*, *facta pendentia* și *facta futura*.

7. Cu privire la critica de neconstituționalitate raportată la art. 44 din Constituție, se apreciază că, prin modul în care operează și efectele pe care le produce, Legea privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite aduce o ingerință nepermisă dreptului de proprietate pe care banca îl are asupra creanțelor izvorâte din contractul de credit. Se mai susține că, având în vedere că valoarea bunului imobil este mai mică decât cuantumul creanței datorate de client băncii, are loc o diminuare a patrimoniului băncii. Se apreciază că în situația în care s-ar admite teza conform căreia această diminuare a patrimoniului băncii este rezultatul unei situații excepționale, este de esența garanției constituționale a dreptului de proprietate faptul că cel prejudiciat, prin atingerile aduse dreptului său, este îndreptățit la despăgubiri. Se mai susține că Legea nr. 77/2016 restrânge dreptul de proprietate privată, fără respectarea prevederilor art. 53 din Constituție.

8. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate raportată la art. 45 și art. 135 din Constituție, se subliniază că libertatea contractuală a părților nu presupune doar libertatea acestora de a-și asuma obligații și de a dobândi drepturi, ci și libertatea de a-și asuma riscuri ale contractului, pe care trebuie să le respecte. Libertatea economică presupune un cadru economic caracterizat prin stabilitate, în care participanții pot stabili un preț al contractului, prin negociere, în funcție de condițiile de pe piață. Astfel, se apreciază că dispozițiile de lege criticate aduc atingere principiilor libertății contractuale, întrucât procedura dării în plată, deși ar fi trebuit să aibă un caracter consensual, este lăsată exclusiv la opțiunea debitorului, nefiind, astfel, necesar consimțământul creditorului.

9. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate raportată la art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție, se arată că legea reglementând aspecte referitoare la proprietate trebuia adoptată ca lege organică, și nu ordinară. Din moment ce legea criticată reglementează derogări de la Codul civil, lege organică, se subliniază că și normele derogatorii trebuiau să fie adoptate ca lege organică.

10. **Judecătoria Iași — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere că, prin aplicarea legii, creditorul primește drept prestație echivalentă bunul imobil ipotecat în favoarea sa, fără ca prin aceasta să fie încălcate prevederile Constituției, respectiv art. 1 alin. (5), art. 15 alin. (2), art. 44 alin. (2) sau art. 135.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Guvernul**, având în vedere considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016, apreciază că excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” din art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă, că dispozițiile art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, 7 și 8 din Legea nr. 77/2016 sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la existența impreviziunii, că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la dispozițiile art. 3 teza întâi și a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 este inadmisibilă, și că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi, raportate la celelalte dispoziții din Legea nr. 77/2016 este neîntemeiată.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016.

16. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) privind statul de drept, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 45 privind libertatea economică, art. 73 alin. (1) și (3) privind categoriile de legi și art. 135 referitor la economie.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în ceea ce privește o parte dintre dispozițiile legale criticate, nu sunt respectate condițiile de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate, a căror existență rezultă din dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei[...]*”, precum și din dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora „*Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”.

18. Astfel, cu privire la situația de fapt a cauzei, Curtea reține că, în ceea ce privește data încheierii contractului de credit, acesta a fost încheiat la data de 7 octombrie 2011, așadar sub imperiul dispozițiilor noului Cod civil.

19. Autoarea excepției a invocat neconstituționalitatea art. 11 din Legea nr. 77/2016 fără să se raporteze în mod distinct la cele două ipoteze ale acestuia. Curtea reține că, potrivit primei teze a acestuia, dispozițiile Legii nr. 77/2016 se aplică și contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, iar, potrivit celei de-a doua teze a art. 11, Legea nr. 77/2016 se aplică acelor contracte de credit încheiate după data intrării sale în vigoare. Așa fiind, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, întrucât acestea vizează contracte încheiate după intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016.

20. În continuare, se reține că, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, Curtea a constatat că dispozițiile art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 și art. 8 din Legea nr. 77/2016, sunt constituționale numai în măsura în care instanța judecătorească are posibilitatea și obligația de a verifica îndeplinirea condițiilor impreviziunii pentru fiecare contract de credit în parte. Curtea a mai reținut că, în cazul în care instanța judecătorească nu ar avea posibilitatea să verifice îndeplinirea condițiilor impreviziunii, aceste dispoziții legale ar încălca dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 1 alin. (5) în componența sa privind calitatea legii, pe cele ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, precum și pe cele ale art. 124 privind înfăptuirea justiției.

21. Totodată, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, precitată, paragraful 122, Curtea a constatat că sintagma „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” din art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 este neconstituțională.

22. În acest context, se reține că, potrivit art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, „*nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”. Prin urmare, ținând cont de faptul că Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, mai sus menționată, a fost publicată ulterior sesizării instanței constituționale în prezenta cauză, excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” din art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016, precum și cea a prevederilor art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3), (5) și (6) și art. 8 alin. (1)—(4) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite urmează a fi respinsă ca devenită inadmisibilă, având în vedere și faptul că autoarea excepției de neconstituționalitate critică exact înțelesul normelor legale care a fost exclus din cadrul constituțional.

23. În ceea ce privește dispozițiile art. 11 teza întâi raportate la art. 3 teza întâi din Legea nr. 77/2016, prin Decizia nr. 701 din 7 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 25 ianuarie 2018, paragrafele 22—35, Curtea a respins, ca neîntemeiată, critica de neconstituționalitate a acestor norme. Astfel, analizând și coroborând prevederile Legii nr. 77/2016 cu cele ale noului Cod civil, Curtea a observat că, în realitate, prin sintagma „*Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil*”, practic, Legea nr. 77/2016 a instituit o situație particulară pentru contractele încheiate între consumatori și instituțiile de credit, în sensul că, pentru acestea, instanța de judecată, verificând îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 4 din lege și constatând aplicabilă instituția impreviziunii, dispune darea în plată a imobilului ipotecat, cu consecința ștergerii tuturor datoriilor consumatorului, însă numai în condițiile art. 3 din Legea nr. 77/2016, astfel cum au fost conturate prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016. Darea în plată la care se face referire în art. 3 din Legea nr. 77/2016 este o dare în plată forțată, fiind condiționată doar de îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 4 din lege și de constatarea de către instanță a situației extraordinare care justifică aplicarea impreviziunii, desigur, în interpretarea obligatorie dată prevederilor sale prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016. Curtea a mai observat că art. 1.492 cu denumirea marginală — *Darea în plată* — din noul Cod civil nu are relevanță în cauză, acesta aplicându-se oricărui tip de contract reglementat ca atare de dreptul comun. Legea nr. 77/2016 fiind însă o lege specială, care reglementează strict raporturile dintre instituțiile de credit și consumatori, persoane fizice, derogă, în mod evident, de la prevederile noului Cod civil,

pe de o parte, de la art. 1.271 alin. (2) lit. b) teza a doua, în ceea ce privește dreptul și competența exclusivă a instanței de a dispune încetarea contractului, la momentul și în condițiile pe care le stabilește, și, pe de altă parte, instituția prevăzută la art. 1.492 nu are nicio incidență cu dispozițiile Legii nr. 77/2016. În acest context, Curtea a reiterat cele statuate prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 119, respectiv faptul că singura interpretare care se subsumează cadrului constituțional în ipoteza unei reglementări generale a impreviziunii în executarea contractelor de credit este cea potrivit căreia instanța judecătorească, în lipsa acordului dintre părți, are competența și obligația să aplice impreviziunea în cazul în care constată că sunt îndeplinite condițiile existenței acesteia.

24. În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, Curtea a reținut că, „având în vedere că Legea nr. 77/2016 reprezintă o aplicare a teoriei impreviziunii la nivelul contractului de credit, prevederile acesteia nu retroactivează”(paragraful 115).

25. Cu privire la art. 11 teza întâi raportat la art. 1 din lege, prin Decizia nr. 566 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 17 ianuarie 2018, paragraful 40, Curtea a constatat că nu contravine niciunui text constituțional invocat, acesta stabilind doar sfera de aplicare a legii supuse controlului de constituționalitate, respectiv raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancale sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor. Mai mult, acest text nici măcar nu stabilește obiectul legii, obiect care se conturează începând cu art. 3 din lege.

26. Referitor la art. 11 teza întâi raportat la art. 5 și 6 din lege, prin Decizia nr. 566 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 17 ianuarie 2018, paragraful 41, Curtea a constatat că acesta reglementează procedura de derulare a dării în plată a imobilului ipotecat. Curtea a observat că art. 3 teza a doua a fixat regulile de drept substanțial subsumate principiului impreviziunii în contractele de credit, iar art. 5 și 6 din lege reglementează, în esență, procedura de urmat pentru aplicarea regulilor anterior menționate.

27. Prin Decizia nr. 92 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 8 august 2017, paragrafele 50—60, Curtea a constatat că, deși creditorul obligației deține, în principiu, un bun, în sensul art. 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reprezentat de creanța care face obiectul contractului de credit, intervenția statului operată prin textele de lege criticate urmărește un scop legitim ce se circumscrie conceptului de protecție a consumatorului, prin înlăturarea pericolului ruinei sale iminente, respectiv protecția consumatorului prin evitarea punerii acestuia în situația de a plăti sume de bani corespunzătoare contractului de credit în condițiile în care se invocă impreviziunea, că măsura critică este adecvată, necesară și respectă un just raport de proporționalitate între interesele generale și cele particulare. În consecință, Curtea a constatat că mecanismul procedural reglementat de legiuitor nu pune în discuție în niciun fel condițiile de drept substanțial ce trebuie avute în vedere la depunerea notificării, ci stabilește un echilibru procedural corect între părțile aflate în litigiu, cu respectarea principiului proporționalității ce trebuie să caracterizeze orice măsură etatică în domeniul proprietății private.

28. Cu privire la art. 11 teza întâi raportat la art. 8 alin. (5) din lege, Curtea s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 9 august 2017, paragrafele 44—49,

constatând că textul criticat nu încalcă art. 44 din Constituție, în măsura în care acesta este aplicat în condițiile intervenirii impreviziunii. În caz contrar, s-ar accepta, pe de o parte, ruina debitorului și îmbogățirea fără justă cauză a creditorului, contractul de credit nemaiputând constitui temeiul îmbogățirii acestuia, ci situația imprevizibilă intervenită, iar, pe de altă parte, s-ar crea o vădită inegalitate între debitorii care, având în vedere aceeași situație de impreviziune, au reușit să reziste acesteia pe un interval temporal mai extins sau mai restrâns. Or, acest criteriu, coroborat cu data intrării în vigoare a legii, este unul artificial și arbitrar, întrucât impreviziunea trebuie evaluată în exclusivitate în funcție de echilibrul contractual dintre părți, fiind așadar o chestiune ce ține de dezechilibrarea prestațiilor la care acestea s-au obligat datorită unui element exterior conduitei lor a cărui amploare nu putea fi prevăzută. Ca atare, stingerea datoriei prin darea în plată a imobilului ipotecat reprezintă o ficțiune juridică aplicabilă tuturor procedurilor de executare silită începute anterior sau ulterior intrării în vigoare a legii, indiferent dacă bunul aferent garanției a fost vândut în cadrul acestei proceduri anterior/ulterior intrării în vigoare a legii, singura condiție impusă de legiuitor fiind ca acestea să fie în curs la data depunerii notificării. Așa fiind, ca urmare a stingerii datoriei prin darea în plată a bunului în condițiile legii criticate, executarea contractului încetează. Prin urmare, Curtea a constatat că soluția legislativă de stingere a datoriei izvorâte din contractele de credit, indiferent de data la care a fost vândut bunul imobil ipotecat prin licitație publică sau printr-un alt mod agreat de creditor, nu încalcă dreptul de proprietate privată al creditorului, consacrat de art. 44 din Constituție.

29. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a legii în ansamblul său, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2017, paragrafele 107 și 108, Curtea a statuat că Legea nr. 77/2016 reglementează situații specifice care nu se referă la regimul general al proprietății, în sensul că vizează doar o modalitate de executare a unor obligații derivate din contractul de credit în ipoteza intervenirii impreviziunii. Chiar dacă aplicarea Legii nr. 77/2016 are drept efect un transfer de proprietate, acest lucru nu semnifică faptul că legea în sine reglementează regimul general al proprietății, sintagmă ce vizează cadrul general al proprietății în România, și nu orice transfer al dreptului de proprietate ca urmare a aplicării unor instituții de drept civil. În concordanță cu jurisprudența sa (Decizia nr. 5 din 14 iulie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 22 iulie 1992), Curtea a constatat că regimul juridic general al proprietății, publică sau privată, vizează, ca esență, cele trei elemente ale dreptului de proprietate: posesia, folosința, dispoziția, fiind preponderent un regim de drept privat. Regimul proprietății și al dreptului de proprietate, și încă la nivel general, reprezintă o realitate juridică care guvernează raporturile juridice de o valoare socială semnificativă ce reclamă reglementarea printr-o lege organică, pe când regulile specifice pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate reprezintă o altă realitate juridică, de o importanță mai mică, putând fi stabilită prin legi ordinare sau, după caz, prin ordonanțe. De altfel, legiuitorul a mai adoptat reglementări care au un impact asupra dreptului de proprietate prin intermediul unor legi ordinare, cum ar fi Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015), care în art. 348 reglementează confiscările dispuse potrivit legii. Prin urmare, Curtea a constatat că această critică de neconstituționalitate extrinsecă este neîntemeiată.

30. Întrucât nu au intervenit elemente noi care să justifice reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele care au fundamentat-o își mențin valabilitatea.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi, în ceea ce privește dispozițiile art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 5 alin. (3), art. 7 alin. (4) și art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, și cu unanimitate de voturi, cu privire la celelalte dispoziții legale,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de BRD — Groupe Société Générale — S.A., prin Sucursala Iași, în Dosarul nr. 17.055/245/2016 al Judecătorei Iași — Secția civilă.

2. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3) și alin. (5)—(6) și ale art. 8 alin. (1)—(4) din Legea nr. 77/2016, precum și a sintagmei „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*” din art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de aceeași autoare în același dosar al aceleiași instanțe.

3. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași autoare în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 11 teza întâi raportate la celelalte dispoziții din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Iași — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 iunie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,

Bianca Drăghici

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru completarea unor acte normative din domeniul construcțiilor

Întrucât România are, potrivit acordului de parteneriat încheiat cu Uniunea Europeană și Cărții albe a transporturilor, obligația de a finanța, inclusiv prin utilizarea fondurilor structurale nerambursabile, și de a finaliza cu prioritate proiectele de infrastructură transeuropeană de transport situate pe rețeaua TEN-T Core și pe rețeaua TEN-T Comprehensive,

deoarece rețelele de transport TEN-T Core și Comprehensive sunt interconexiuni transeuropene care contribuie la îmbunătățirea liberei circulații a persoanelor, bunurilor, capitalurilor și serviciilor și la promovarea coeziunii economice, sociale și teritoriale și contribuie la realizarea unei economii de piață sociale mai competitive,

ținând cont de faptul că reglementările actuale în domeniul construcțiilor, cu referire atât la calitatea acestora, cât și la autorizarea lucrărilor de construcții, nu acoperă toate situațiile întâlnite în implementarea proiectelor de infrastructură de transport de interes național,

având în vedere faptul că lucrările aferente proiectelor de investiții în infrastructura de transport de interes național sunt realizate în baza contractelor încheiate în conformitate cu dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1/2018 pentru aprobarea condițiilor generale și specifice pentru anumite categorii de contracte de achiziție aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice sau ale Hotărârii Guvernului nr. 1.405/2010 privind aprobarea utilizării unor condiții contractuale ale Federației Internaționale a Inginerilor Consultanți în Domeniul Construcțiilor (FIDIC) pentru obiective de investiții din domeniul infrastructurii de transport de interes național, finanțate din fonduri publice, acte normative care prevăd și alte situații în care se poate realiza recepția lucrărilor,

luând în considerare faptul că, potrivit prevederilor în vigoare, lucrările de construcții autorizate se consideră finalizate dacă s-au realizat toate elementele prevăzute în autorizație și dacă s-a efectuat recepția la terminarea lucrărilor,

având în vedere că din practica implementării proiectelor de modernizare/reabilitare a infrastructurii de transport rutier/feroviar de interes național rezultă imposibilitatea recepționării în vederea dării în folosință pe loturi, secțiuni, sectoare sau obiecte de lucrări incluse în autorizația de construire, prevăzute într-un contract sau în contracte de execuție diferite, care fac parte din proiecte complexe pentru care s-a emis o singură autorizație de construire, în situația în care acestea pot fi utilizate separat, conform destinației lor. Subliniem în acest context situațiile în care executarea lucrărilor respective are în vedere menținerea legăturilor rutiere/feroviare care asigură conexiunile majore în teritoriu și care impun executarea lucrărilor sub trafic, pe câte un sens/linie de cale ferată, și redeschiderea traficului după finalizarea lucrărilor la una dintre căi.

Ținând seama de particularitățile de organizare, finanțare și implementare și de faptul că natura complexă a proiectelor de investiții în infrastructura de transport de interes național, desfășurate de către companiile naționale/societățile comerciale aflate sub autoritatea/subordinea/coordonarea Ministerului Transporturilor, precum și importanța strategică a acestora determină ca pentru aceste obiective de investiții să existe reglementări specifice privind recepția lucrărilor,

având în vedere că promovarea modificărilor/completărilor actelor normative sub forma inițiativei legislative ar urma să întârzie în mod considerabil programele de lucrări de realizare a proiectelor de infrastructură transeuropeană de transport, iar implementarea proiectelor privind sectoarele situate pe teritoriul României din coridoarele europene de transport va fi mult întârziată, în cazul în care modificările legislative propuse nu vor fi adoptate și nu vor intra în vigoare în cel mai scurt termen,

întrucât întârzierea implementării proiectelor de infrastructură transeuropeană de transport are impact direct asupra pierderii de sume alocate României prin Programul operațional Infrastructură mare estimate la aproximativ 6,8 miliarde euro, context în care se impune reglementarea în regim de urgență a unor măsuri pentru diminuarea acestei categorii de risc,

având în vedere că neadoptarea prezentului act normativ ar putea conduce inclusiv la întârzierea în ceea ce privește respectarea acordurilor încheiate cu partenerii internaționali privind creșterea mobilității și interoperabilității infrastructurii de transport,

luând în considerare disfuncționalitățile existente în implementarea proiectelor aferente infrastructurii de transport de interes național din domeniul rutier și feroviar ca obiective de utilitate publică, care au impact negativ asupra așezărilor umane și a obiectivelor economice prin neasigurarea conectării, fără întreruperi, a tuturor localităților țării la rețeaua națională și la sistemele internaționale de transport,

ținând cont de faptul că neaprobarea măsurilor preconizate poate conduce inclusiv la imposibilitatea diminuării emisiilor poluante existente, generate de transporturi cu efecte directe asupra sănătății populației și/sau mediului înconjurător,

în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

având în vedere că proiectele de infrastructură transeuropeană de transport vizează interesul public și strategic și sunt o prioritate a programului de guvernare și măsurile pentru accelerarea implementării acestora constituie situație de urgență și extraordinară,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — După alineatul (2²) al articolului 37 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 933 din 13 octombrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou alineat, alineatul (2³), cu următorul cuprins:

„(2³) Se pot recepționa ca fiind terminate loturi, secțiuni, sectoare sau obiecte de lucrări incluse în autorizația de construire, prevăzute într-un contract sau în contracte de execuție diferite, în situația în care acestea pot fi utilizate separat, conform destinației lor.”

Art. II. — După alineatul (1) al articolului 41 din Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 765 din 30 septembrie 2016, cu modificările ulterioare, se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1) pentru lucrările de infrastructură rutieră și feroviară de interes național, Regulamentul privind recepția construcțiilor se elaborează de Ministerul Transporturilor, se avizează de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.”

PRIM-MINISTRU

VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,

Paul Stănescu

Ministrul transporturilor,

Lucian Șova

București, 13 septembrie 2018.

Nr. 84.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC — Prețuri pentru anul 2018 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC — Prețuri pentru anul 2018 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 096603